

Nova godina – nova pravila sastanak HVZ - CCAA

HRVATSKA
VATROGASNA
ZAJEDNICA

Croatian Civil Aviation Agency

16. veljače 2024.

Rezultati rada:

Izrađena Uputa za korištenje bespilotnih zrakoplova (UAS) u sustavu vatrogastva

REPUBLIKA HRVATSKA
HRVATSKA VATROGASNA ZAJEDNICA

KLASA: 214-02/21-01/11
URBROJ: 444-04/01-22-14
Zagreb, 21. studeni 2022.

Upute za korištenje sustava bespilotnih zrakoplova (UAS) u sustavu vatrogastva

IZRADILA:
Radna skupina za sustave
bespilotnih zrakoplova
u sustavu vatrogastva

SUGLASAN:
Koordinator
Radne skupine
Siniša Petkovićek

ODOBRIO:
GLAVNI VATROGASNI ZAPOVJEDNIK
Slavko Tucaković, **univ. spec. oec.**

Imenovani državni, regionalni i županijski koordinatori za UAS u vatrogastvu
- Osposobljeno 225 koordinatora iz sustava vatrogastva putem programa osposobljavanja HKZP-a

Imenovanje županijskog koordinatora UAS operacija i zamjenika županijskog UAS koordinatora

- PODATKE DOSTAVILI 4 VZŽ nisu dostavili podatke
- -VZŽ Ličko-senjska
- -VZŽ Sisačko-moslavačka
- -VZŽ Karlovačka
- -VZŽ Primorsko-goranska
- -VZŽ Virovitičko-podravska
- -VZŽ Krapinsko-zagorska
- -VZŽ Osječko-baranjska
- -VZŽ Požeško-slavonska
- -VZŽ Varaždinska
- -VZŽ Međimurska
- -VZŽ Bjelovarsko-bilogorska
- -VZŽ Zagrebačka
- -VZŽ Grada Zagreba
- -VZŽ Brodsko-posavska
- - VZŽ Splitsko-dalmatinska
- - VZŽ Vukovarsko-srijemska
- -VZŽ Koprivničko-križevačka

19. siječnja 2024.

Obavijest na VZŽ i županijskim koordinatorima

Što u 2024. donosi nova regulativa vezana uz bespilotne zrakoplove (UAS) u sustavu vatrogastva

Potrebna je prilagodba „VATRONET-a” za evidenciju operatora, koordinatora, udaljenih pilota i dronova

Daljnje osposobljavanje za koordinate od strane HKZP-a

MEĐUNARODNI PROPISI VEZANI UZ SUSTAV BESPILOTNIH ZRAKOPLOVA

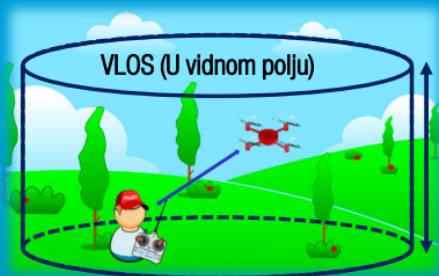
- PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2019/947 od 24. svibnja 2019. o pravilima i postupcima za rad bespilotnih zrakoplova
- DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2019/945 od 12. ožujka 2019. o sustavima bespilotnih zrakoplova i o operatorima sustava bespilotnih zrakoplova iz trećih zemalja

Prezentacija CCAA

Croatian Civil Aviation Agency

Što nam nosi Nova godina u otvorenoj kategoriji?

- MTOM < 25 Kg
- Najmanja dopuštena dob udaljenog pilota 16 godina, osim ako je nadziran (nema najmanje dopuštene dobi za udaljene pilote igračaka)
- Nema prijevoza opasnih roba
- Nema izbacivanja predmeta
- Nema autonomnih operacija

• A1 letenje iznad ljudi

Samogradnje s
MTOM < 250g

• A2 letenje u blizini ljudi

• A3 letenje daleko od ljudi

Samogradnje s
MTOM < 25kg

Dronovi najveće dopuštene
mase na polijetanju < 250g

Dronovi najveće dopuštene
mase na polijetanju < 25kg

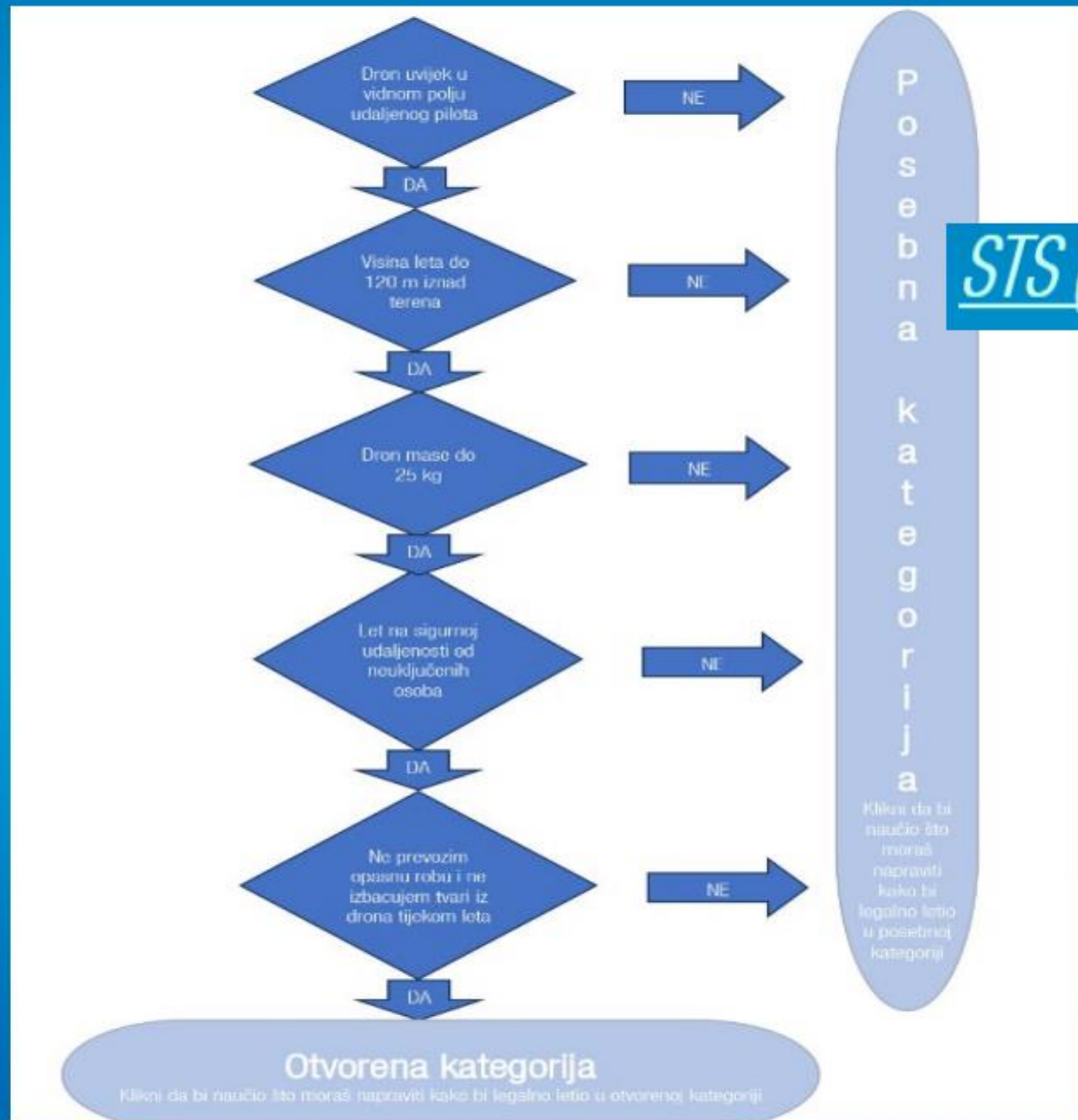
A1

A3

ILI

POSEBNA KATEGORIJA

Posebna kategorija- nova mogućnost od 1.1.2024.- STS

STS (STS-01 i STS-02)

Uredba (EU) 2019/945

Uredba (EU) 2019/947

Resistance Is Futile!

Croatian Civil Aviation Agency

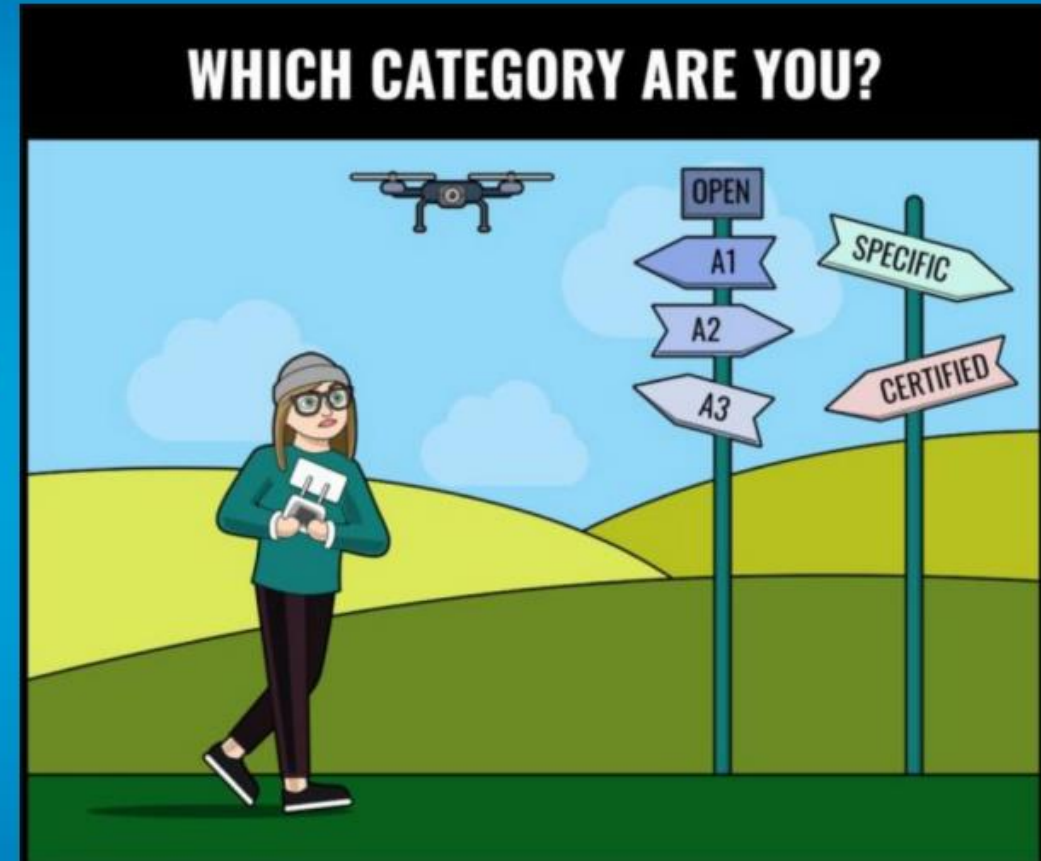
1. Posebna kategorija- nova mogućnost od 1.1.2024.-STS

Ovisno o operacijama koje planiramo izvoditi, okruženju u kojem ih radimo i izborom dronova najjednostavnije po operatora je zadržati se u OTVORENOJ kategoriji dok je god to moguće.

POSEBNA kategorija omogućava nam riskantnije operacije u pogledu rizika/ugroze u zraku i na tlu, i samim time zahtjeva i puno ozbiljniji pristup izvođenju operacija bespilotnim zrakoplovima.

Zahtjeva podastiranje dokaza operatora nadležnom tijelu o sposobnosti umanjivanja rizika u zraku i na tlu.

Kako prelazimo iz opcije u opciju (STS, PDRA, SORA) imamo veću fleksibilnost u operacijama, ali i kompleksnost zadovoljavanja uvjeta za dobivanje odobrenja za rad u takvim uvjetima.

Vatrogasne operativne letačke operacije - VATROGASNE INTERVENCIJE (I AKTIVNOSTI U SKLADU S OPISOM VATROGASNE DJELATNOSTI)

- STRUKTURNI POŽARI (POŽARI GRAĐEVINA)
- POŽARI NA OTVORENOM PROSTORU
- TEHNIČKE INTERVENCIJE
- NESREĆE S OPASNIM TVARIMA
- OSTALE INTERVENCIJE

MEĐUNARODNI PROPISI I NADZOR CCAA NISU PRIMJENJIVI

Neoperativne letačke operacije (uvježbavanja itd.)

- Vježbovne letačke operacije su:
 - Osobni trening UAS pilota
 - Grupni trening UAS pilota
 - Noćni let

(Upravljanje letjelicom i svih operativnih mogućih scenarija)

Ostale neoperativne aktivnosti (snimanja iz zraka za vanjske subjekte i sl.)

MEĐUNARODNI PROPISI I NADZOR CCAA SU PRIMJENJIVI

Aktivnosti UAS-a u vatrogastvu

Otvorena kategorija

Karakteristike neoperativnih letačkih operacija (osposobljavanje i uvježbavanje)

- uvježbavanje upravljanja UAS-om uslijed svih mogućih scenarija u kojima se poštuje otvorena kategorija

Aktivnosti UAS-a u vatrogastvu

- **POSEBNA KATEGORIJA**

Karakteristike neoperativnih letačkih operacija (osposobljavanje i uvježbavanje)

Uvježbavanje upravljanja UAS-om uslijed svih mogućih scenarija gdje izlazimo iz okvira otvorene kategorije te ulazimo u posebnu

- - (gubitak letjelice iz vida, noćni preleti i vježbe sa umjetnom rasvjetom, zrcalno letenje, gubitak komunikacije kontrolera i letjelice, gubitak i let bez GPSa, utjecaj vremenskih uvjeta na letjelice, let bez kamere – vizualni let, uvježbavanje dubine leta u odnosu na prepreke na terenu, let bez sigurne zone od prisutnih vježbatelja/vatrogasaca, let u blizini i unutar objekta...)

Osnovna pitanja za CCAA:

- Da li je potrebna prekategorizacija postojećih dronova (C) sukladno Uredbi i kako to izvesti
- Kako i pod kojim uvjetima pregledavati dronove u vatrogasnim postrojbama
- Što od dokumentacije, procedura i dozvola je potrebno zadovoljiti za posebnu kategoriju

SASTANAK PREDSTAVNIKA HVZ-a i CCAA

14. veljače 2024. godine u 09:00 sati u prostorijama Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo (CCAA)

- Damir Bezik, voditelj Odjela bespilotnih zrakoplova (Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo)
- Dijana Uljarević (Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo)
- Siniša Petkoviček, načelnik Sektora za program, sigurnost i potporu (HVZ)
- Teo Grančić, voditelj Službe za program aktivnosti i sigurnost (HVZ)
- Petar Kecman, državni koordinator UAS-a (JVP Zagreb)
- Bojan Žignić, regionalni koordinator središnje Hrvatske (JVP Zagreb)
- Željko Mavrinac, regionalni koordinator Lika, Istra i Primorje (JVP Rijeka)

ZAKLJUČCI SA SASTANKA PREDSTAVNIKA HVZ-a CCAA

- **Dogovorena** je procedura pregleda UAS-a (drona) prilikom primopredaje vozila i opreme – ne ulazi u posebnu kategoriju (do 5 m i izjava vatrogasaca)
- **Dogovoreno** je da se nadalje **na vatrogasnim intervencijama** mogu koristiti svi postojeći dronovi bez obzira imaju li oznaku C ili ne obzirom da je riječ o državnim aktivnostima, odnosno o djelovanju u javnom interesu.
- **Preporuka**, nadalje nabavljati dronove kategorizirane C oznakama (skuplji, ali smanjuje potrebe za „administracijom“)
- Udaljeni piloti se **moraju osposobiti** preko Agencije, a interno osposobljavanje može obaviti i Hrvatska vatrogasna zajednica.
- **Zaključeno** je da zbog specifičnosti vatrogasnog sustava (decentraliziranosti), HVZ ne može biti jedinstveni operator za UAS (kako je predložila CCAA)

ZAKLJUČCI SA SASTANKA PREDSTAVNIKA HVZ-A CCAA

- **Potrebno** je minimalizirati vježbovne aktivnosti koje ne zadovoljavaju (nadilaze) uvjete **otvorene kategorije**
- Za vježbovne aktivnosti u naseljenom području i koje po drugim uvjetima ulaze u **posebnu kategoriju**, **treba izraditi** Procjenu rizika za letačke operacije u naseljenom području i ostale rizike koje uključuju takve operacije i ishoditi odobrenje Agencije
- Ukoliko se pri obavljanu vježbe ulazi u **posebnu** kategoriju, **posebna** kategorija se može izdati **jednokratno** za vrijeme trajanje vježbe, te je potrebno da je ishodi samo organizator vježbe kao operator – uz prethodno izrađenu dokumentaciju i ishodođeno odobrenje od strane CCAA
- Za ishodođenje jednokratne **posebne** kategorije u trajanju jednog ili više dana vježbe, potrebno je **ispuniti** Operativni priručnik dostupan na stranicama EASA-e kojeg će predstavnici vatrogastva prisutni na sastanku prevesti na hrvatski jezik.
- **Predložena** je za potrebe održavanja vježbe na državnoj razini (planiranoj za jesen 2024.) izrada Operativnog priručnika koji će služiti kao predložak za korištenje i ostalim vatrogasnim postrojbama koje imaju potrebu zadovoljenja uvjeta za **posebnu** kategoriju.

Pitanja?